

Obnova lesních porostů musí být uvážlivá

Základním cílem snažení dob-
rého lesního hospodáře je za-
jištění trvalé produkce kvalit-
ního, dobře prodejného dříví
při zachování všech ostatních
funkcí lesa.

Jaroslav Hofmann

Prostředkem k dosažení je tr-
vale udržitelné obhospodařování
lesů v souladu s platnou legisla-
tivou i zásadami certifikace trvale
udržitelného hospodaření (TUH)
PEFC ČR. To znamená nalézt rov-
nováhu mezi všemi funkcemi lesa
a při hospodaření nemyslet jen
na to, co z lesa mohou získat prá-
vě teď, ale pamatovat i na gene-
race, které přijdou po nás.

Výsledkem práce lesníka musí
tedy být nejen vytěžené dřevo
jako jeden z mála obnovitelných
zdrojů, ale také trvalé zachování
kvalitního a zdravého lesa. Cílem
lesních hospodářů státního podni-
ku Lesů České republiky v oblasti
KŘ Šumperk je proto zvyšovat po-
díl stabilního, druhově, prostoro-
vě a věkově smíšeného lesa.

Naplnění tohoto záměru před-
pokládá neustálé zvyšování za-
stoupení listnatých dřevin a jed-
le v nově zalesněných porostech
a využití přírodních procesů při
obnově a výchově lesa.

Jak vzniká nový les

Lesní hospodář může nový les
„založit“ využitím přirozeného
zmlazení lesních dřevin, tj. z ná-
rostu, který vznikl samovolně ze
semen lesních dřevin přímo pod
starým porostem, ještě před jeho
vytěžením. V tomto případě jde
o přirozenou obnovu. Všude však
nelze tento způsob obnovy použít,
třeba proto, že přestálé porosty

již neplodí nebo na stanovišti ne-
jsou vhodné podmínky pro vyklí-
čení semínek a přežití malých se-
menáčků lesních.

Abyste mohl být nový les založen
i na těchto plochách, musí se pou-
žít sazenice vypěstované v lesních
školkách z osiva sebraného v těch
nejvhodnějších a nezděděnějších
porostech. Les se tentokrát obno-
vuje zalesněním předem vypěsto-
vanými sazenicemi, a proto mluví-
me o obnově umělé.

V praxi se používá nejčastěji kom-
binace obou způsobů, s tím že sna-
hou lesníků je zvyšovat podíl plochy
obnovy přirozené. Přirozená obno-
va lesa na lesních správách v rám-
ci KŘ Šumperk činí v dlouhodobém
ročním průměru okolo 20 % z cel-
kově obnovovaných asi tisícovky
hektarů porostů. Loni bylo uměle
zalesněno 757 ha a na ploše 189 ha
byla využita obnova přirozená.

Monokultury, nebo smíšený les?

Dalším důležitým předpokladem
zachování zdravého a odolného
lesa je jeho pestrá dřevinná sklad-
ba. Doby, kdy se sázel především
a pouze smrk nebo borovice jsou
již historií. Lesníci se poučili z chyb
svých dávných předchůdců, kteří
koncem 19. století a v první polovi-
ně 20. století sázeli převážně smr-
kové monokultury, a to i na stano-
vištích pro smrk nevhodných.

Z té doby pochází většina kalami-

Zalesňování holin je důležité pro zachování zdravého a silného lesa. Lesní dělníci na snímku kladou základ pro nový lesní porost

tami postihovaných porostů. Pro-
to je snahou a povinností lesníků
zvyšovat odolnost lesa vysazová-
ním směsi listnatých dřevin a jedle.
Na druhé straně není možné smrk
jako dřevinu do budoucna odsoudit.
Je to naše nejvýznamnější hos-
podářská dřevina a, kromě nejniž-
ších nadmořských výšek, smrk byl
vždy součástí přirozených lesních
ekosystémů.

Nenahraditelné je smrkové dříví
zejména ve stavebnictví a dřevový-
robě vůbec, a to pro své vynikající
technologické vlastnosti.

Zachování zdravých lesů

Pro zachování kvalitních a zdra-
vých lesů do budoucna a pro dal-
ší zlepšování jejich stavu je důleži-
té obnovovat les z kvalitního osiva.
Za tímto účelem je v rámci KŘ Šum-
perk vybráno a schváleno ke sběru
osiva téměř 6 000 ha nejvyššího
lesních porostů.

U nejvyšších populací (např.
jilmu horského nebo horského eko-
typu javoru kleny) je zachování je-
jich genetické hodnoty do budouc-
na posíleno i výběrem nejvyšších
rodičovských stromů, na nichž
se nesbírá jen osivo, ale i rouby, kte-
ré jsou základem semenných sadů
pro sběr osiva.

V místech, kde se nacházejí

Podíl výsadby listnatých dřevin a jedle na umělé obnově v roce 2009

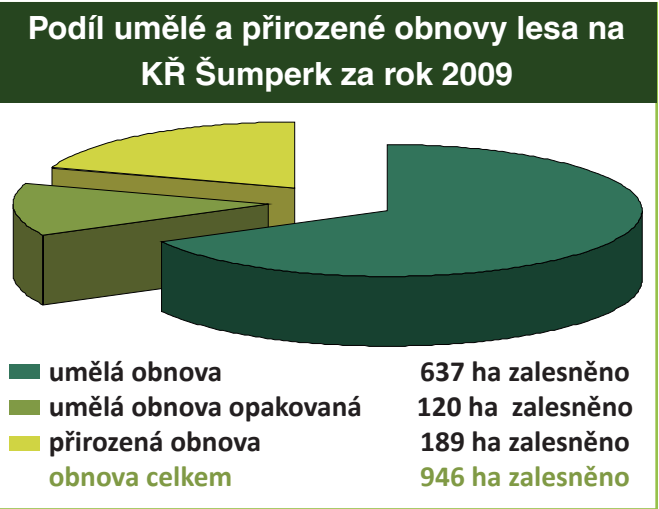
Lesní správa	Plocha umělé obnovy celkem (ha)	z toho plocha výsadby listnatých dřevin a jedle (ha)	podíl výsadby listnatých dřevin a jedle na umělé obnově (%)
Javorník	65	21	33 %
Jeseník	97	36	37 %
Loučná nad Desnou	48	16	34 %
Hanušovice	76	32	42 %
Ruda nad Moravou	123	41	34 %
Šternberk	209	137	66 %
Prostějov	140	53	38 %
Celkem za KŘ	758	336	45 %

cenné, kvalitní nebo vzácné po-
pule lesních dřevin, je žádou-
cí a nutné zajistit jejich obnovu
pouze z místních porostů, a to
pokud možno převážně pomocí
obnovy přirozené.

Proto byly tyto části lesa zahrnu-
ty do genových základů s odliš-
ným způsobem hospodaření s cí-
lem zachování genofondu vybra-
ných dřevin. Na KŘ Šumperk je vy-
hlášeno celkem 16 genových zá-
kladů:

- ✓ lesní správa Javorník (BK, JV klen)
- ✓ lesní správa Jeseník (SM, BO blat-
ka, BK)
- ✓ lesní správa Loučná n. D. (SM,
BK, JV klen)
- ✓ lesní správa Hanušovice (SM, JD,
JV klen, BK)
- ✓ lesní správa Ruda nad Moravou
(SM, BK, MD)
- ✓ lesní správa Šternberk (BK, JD).

Jaro se blíží a pěkné počasí
mnohé láká k procházce do lesa.
Pokud při svých toulkách lesem
narazíte na vytěžené dříví nebo
právě probíhající těžbu, zkuste si
představit, co vše z tohoto dříví
bude vyrobeno. Vytěžená plocha
bude znovu zalesněna a o nový
les budou lesníci a jejich potomci
pečovat alespoň sto let, aby pak
opět mohl les vydat svůj ustavič-
ně se obnovující poklad.

Potrvá desítky let, než tato jehličnatá drobtina zmohutní do velikosti rodičů

Keltský horoskop

Naši předkové spojovali stromy s lidskými vlastnostmi a vytvářeli stromové horoskopy. Asi nejznámější je keltský stromový kalendář.

Lidem narozeným v období 22.3. - 31.3. přisoudili Keltové lísku. Proč?

Líska

Líska je dost nenápadný keř, skrývá však v sobě velkou sílu a energii. Je to průkopník a jako takový chce být prostě první. Lidé narození ve znamení lísky jsou houževnatí bojovníci, kteří dokážou jít až na samu mez, bez snahy na sebe upozorňovat.

Jejich vůle jim umožňuje mimořádné výkony, a to jak fy-

zické, tak psychické. Životním principem je prosazení vlastních zájmů a dobytí nových území. Jsou to ti nejlepší průkopníci dobré věci, a pokud mají možnost rozvinout své četné schopnosti, plody jejich práce jsou bohaté a dobré jako plody lísky.

Cesta dobra a lásky je naplňuje, je pro ně důležité žít v harmonii, zklamání je dokáže zatvrdit a obehnat hradbou nedůvěry. Nepotřebují moc, dokážou žít z maličkostí a přizpůsobit se. Mají rádi své přátele a jako ctnosti si považují jejich důvěryhodnost a trpělivost. Tytéž vlastnosti sami svým přátelům v hojně míře vracejí.

Líska obecná (Corylus avellana)